

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

VISION
planen

ENERGIA

MURINKO-
VOIMA

LOJASTINKE

MURIN

PIHKA-
LÖNNÄ

HUOLTO-
VARMUUS

VIHREÄ
SIIRTYMÄ

SUOJELU-
ALUEET

MAA-ANNE-
KUNTO

EKOLOGINEN
VERKOSTO

ELINKÄINOT

KIERTO-
TALOUS

LIIKKUNNAN

VEITY

Program för deltagande och bedömning

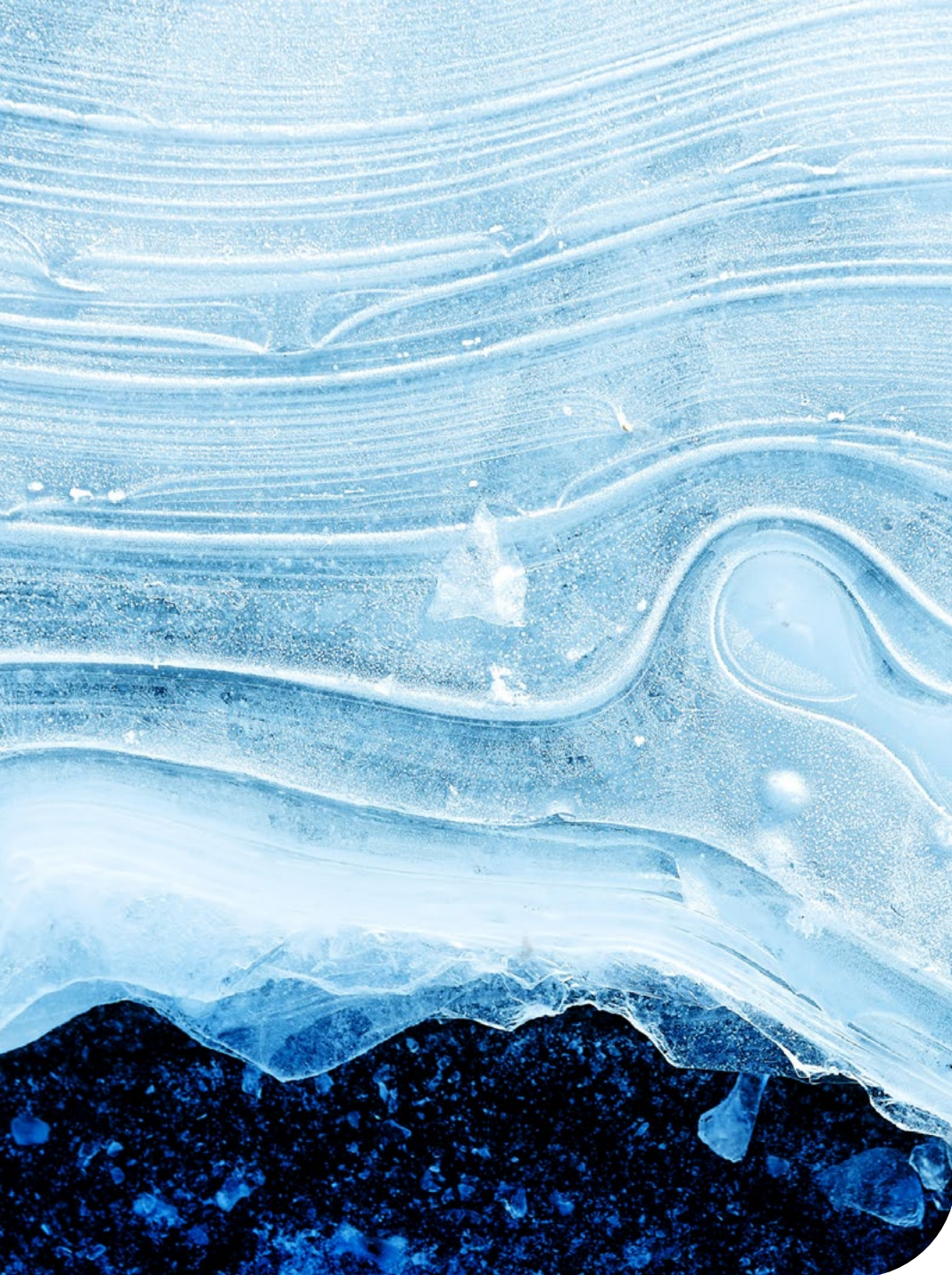
VISION – Innovativ grön omställning,
etapplandskapsplan 5 för Nyland

Nylands förbund 6/2025

Översättning: Tiia Hämläinen

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

Innehåll

1. Inledning.....	4
2. Vad är en landskapsplan?	6
Landskapsplanens rättsverkningar.....	7
3. Utgångspunkter för planarbetet.....	8
Verksamhetsmiljön och de viktigaste förändringsfaktorerna	8
Framtida utmaningar bakom planarbetet	9
Landskapsplanen genomför Nylandsprogrammet.....	10
Landskapsutvecklingen som helhet i Nyland	11
Landskapsplanesituation.....	12
Gällande landskapsplaner i olika kommuner.....	13
4. Plan- och influensområde	14
5. Landskapsplanens innehåll och utgångsuppgifter	15
Planens teman	15
Definition av grön och ren omställning.....	16
Utgångsuppgifter och färdigställda utredningar	17
Identifierade utredningsbehov	17
Parallella planeringsprocesser.....	17
6. VISION-planens mål.....	18
Målens strategiska helhet på olika nivåer	19
1. Svara på klimatförändringen och öka den biologiska mångfalden	21
2. Stärka en hållbar och innovativ konkurrenskraft.....	21
3. Främja funktionssäkerhet och säkerhet	21
7. Konsekvenser som bedöms	22
8. Växelverkan	23
Delaktighet och beslutsfattande.....	23
Verktyg och plattformar	24
9. Tidsplan och process	25
Eftersträvd tidsplan.....	25
Möjligheter till växelverkan.....	26
10. Ytterligare upplysningar och kontaktuppgifter.....	27

1. Inledning

Programmet för deltagande och bedömning (PDB) är ett program enligt 63 § i lagen om områdesanvändning, som förmedlar information om hur landskapsplanen framskrider, bedömningen av konsekvenserna och möjligheterna att delta i beredningen av landskapsplanen. Programmet kommer att uppdateras när planarbetet framskrider, och det uppdaterade programmet finns på Nylands förbunds webbplats på adressen www.uudenmaanliitto.fi/vision-planen under hela planprocessen.

Detta program för deltagande och bedömning gäller Nylands femte etapplandskapsplan som heter Innovativ grön omställning eller VISION-planen. Nylands landskapsstyrelse beslutade om att inleda det nya landskapsplanarbetet den 13 maj 2024.

I programmet för deltagande och bedömning berättar vi vilka teman som kommer att behandlas i landskapsplanen, vilka planens mål är och hur planens konsekvenser kommer att bedömas. Dessutom berättar vi om intressenternas möjligheter att påverka planens innehåll i planprocessens olika skeden.

Den plan som nu utarbetas är en etapplandskapsplan, det vill säga planen kompletterar den gällande och lagakraftvunna planhelheten när det gäller följande temahelheter för den gröna omställningen:

- Energi
- Logistik och långväga persontrafik
- Natur och kolbindning
- Industriell produktion, cirkulär ekonomi och marksubstanshantering
- Vattentjänster och vattentillgångar

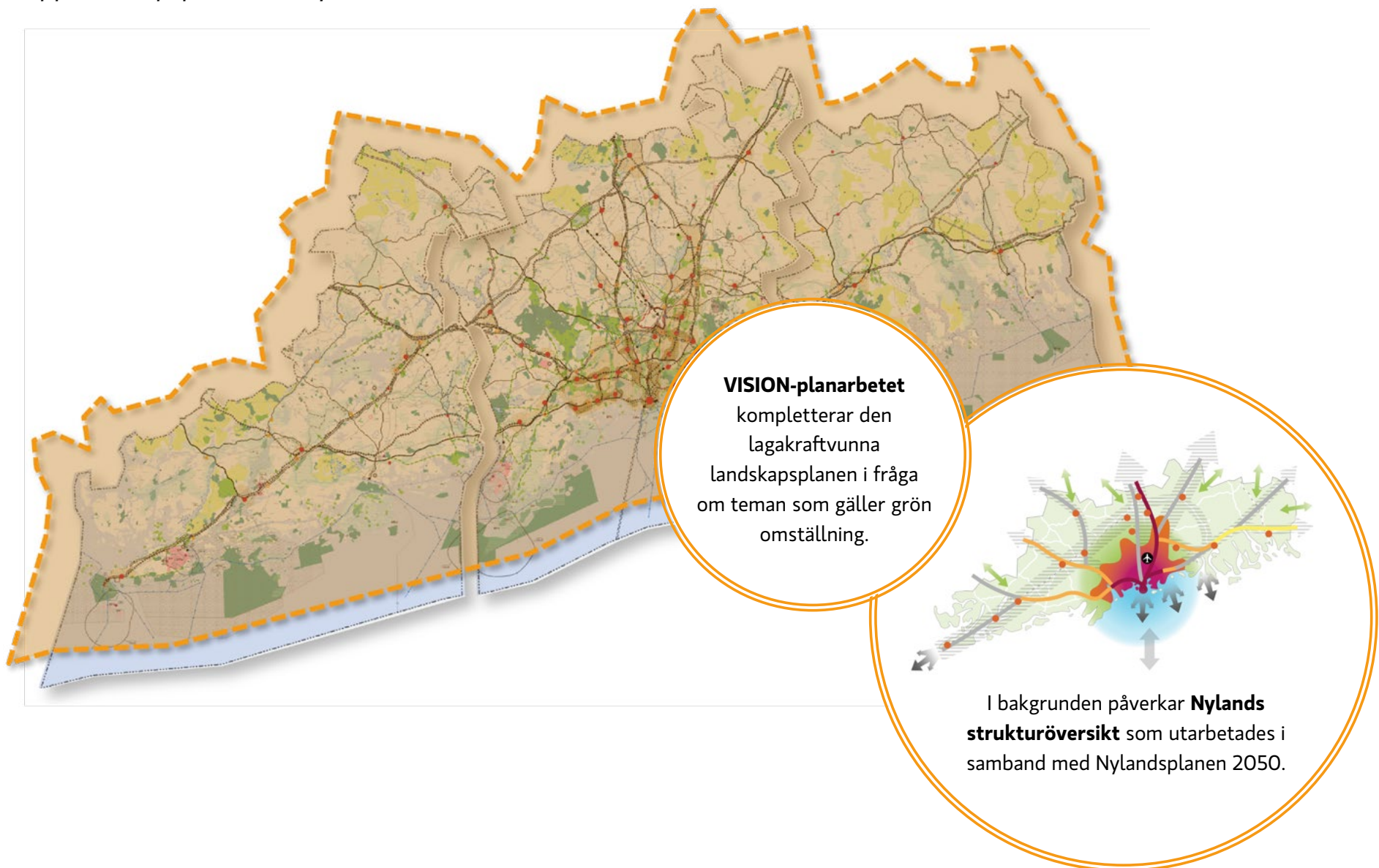
Etapplandskapsplanen tar sikte på år 2050. Efter att planen har trätt i kraft förblir allt det innehåll i de tidigare landskapsplanerna som inte separat upphävs i samband med godkännandet av denna plan i kraft.

Planen omfattar alla kommuner i Nyland.

VISION – Innovativ grön omställning

Etapplandskapsplan 5 för Nyland

2. Vad är en landskapsplan?

Systemet för planering av områdesanvändningen omfattar fyra nivåer enligt lagen om områdesanvändning: riksomfattande mål för områdesanvändningen, landskapsplan, generalplan och detaljplan. Dessutom kan flera kommuner utarbeta en gemensam generalplan.

En landskapsplan har rättsverkningar och är den mest översiktliga planen. Planen ska tjäna till ledning för kommunernas planläggning samt för annan planering av områdesanvändningen. Planens översiktliga riktlinjer preciseras genom general- och detaljplaner som utarbetas av kommunerna.

I landskapsplanen anges principerna för områdesanvändningen och samhällsstrukturen. Man anvisar också områdesreserveringar som är nödvändiga med tanke på landskapets utveckling och översiktliga placeringar av funktioner som är betydande på landskapsnivå. Planen samordnar i synnerhet perspektiv och mål på riksnivå och landskapsnivå.

Utarbetandet av landskapsplanen styrs av de riksomfattande målen för områdesanvändningen samt av landskapets egna mål. I lagen om områdesanvändning fastställs kraven på landskapsplanens innehåll.

Landskapsplanen presenteras på en karta, och den består av planbeteckningar och planeringsbestämmelser i anslutning till dem. Planbeskrivningen förtydligar och ger bakgrund till den lösning som plankartan och planeringsbestämmelserna står för. Med hjälp av landskapsplanens kartbilagor är det möjligt att åskådliggöra, förtydliga, precisera och ge bakgrund till planens lösningar. Beskrivningen kan omfatta även andra bilagor utöver kartorna.

Landskapsförbundet, som är en samkommun som ägs av regionens kommuner, ansvarar för att utarbeta landskapsplanen. Landskapsplanen godkänns av landskapsfullmäktige.

Den lagstiftning som styr planeringssystemet håller på att förnyas. Avsikten är att den uppdaterade lagen om områdesanvändning träder i kraft den 1 januari 2026. De konsekvenser som reformen har preciseras under planprocessens gång, och detta program för deltagande och bedömning kommer att kompletteras med dem.

i

Landskapsplanens rättsverkningar

Landskapsplanen ska tjäna till ledning när generalplaner och detaljplaner utarbetas och ändras samt när åtgärder annars vidtas för att reglera områdesanvändningen. När myndigheterna planerar åtgärder som gäller områdesanvändningen och beslutar om att vidta dessa åtgärder, skall de beakta landskapsplanen, försöka främja genomförandet av planen och se till att åtgärderna inte försvårar genomförandet av planen. På området för en generalplan med rättsverkningar eller för en detaljplan gäller landskapsplanen inte, utom i fråga om verkan enligt 1 mom. när en plan ändras. (Lag om områdesanvändning 32 §)

Landskapsplanen är förknippad med en villkorlig inskränkning av byggandet som tryggar genomförandet av landskapsplanen. Inskränkningen av byggandet gäller i princip på ett område som anvisats som rekreations- eller skyddsområde, för Försvarsmaktens eller Gränsbevakningsväsendets ändamål eller för nätverk eller områden för trafik eller teknisk service. (Lag om områdesanvändning 33 §)

***Landskapsplanen presenteras på en karta,
och den består av planbeteckningar och
planeringsbestämmelser i anslutning till dem.***

3. Utgångspunkter för planarbetet

Verksamhetsmiljön och de viktigaste förändringsfaktorerna

En central utgångspunkt för arbetet med den nya VISION-etapplandskapsplanen är att främja den gröna omställningen i Nyland genom områdesanvändningen.

Behovet av en etapplandskapsplan som kompletterar och uppdaterar de lagakraftvunna landskapsplanerna har lyfts fram på grund av de snabba förändringarna i verksamhetsmiljön och genom den respons som fåtts från intressentgrupperna.

Klimatkrisen och förlusten av den biologiska mångfalden framskrider snabbare än vad som prognostiserats, vilket innebär att områdesanvändningen ska planeras så att den svarar på utmaningarna i den föränderliga verksamhetsmiljön. Genom arbetet med landskapsplanen främjas den gröna omställningen inom ramen för miljöns specialvillkor genom att söka lösningar för energiomställningen, den cirkulära ekonomin och annan användning av naturresurser.

Även förändringarna i den geopolitiska situationen och den säkerhetspolitiska omgivningen har sin inverkan på Nyland, och dessutom har den internationella och nationella politiken, regleringen och förbindelserna, i synnerhet EU:s och Finlands industripolitik, en mer direkt inverkan på planeringen av områdesanvändningen. Det är också sannolikt att regleringen kommer att öka och bli strängare under de närmaste åren.

Som nyländska utmaningar inom den gröna omställningen har det identifierats bl.a. energins tillräcklighet samt behovet av utrymme för nya sorts näringar. I ett växande och tätt landskap kan det vara svårt att hitta lämpliga områden för utrymmeskrävande funktioner. När det gäller naturmiljön har de många olika intressen som riktas mot landskapet lett till en splittring samt till att det ekologiska nätverket och den biologiska mångfalden försämras.

Nylands styrkor med tanke på den gröna omställningen är bland annat kunnig arbetskraft, goda logistiska förbindelser samt möjligheter att koppla till energinät.

Främjandet av den gröna omställningen, som har starkt samband med energi, näringar och mobilitet, omfattar även stärkandet av landskapets ekologiska nätverk, kolbindning och anpassning till klimatförändringen. Centralt i arbetet med VISION-etapplandskapsplanen är lösningar för planeringen av områdesanvändningen som gäller den biologiska mångfalden, klimatet, energiomställningen, naturresurserna och den cirkulära ekonomin samt trafiken och den övriga kritiska infrastrukturen.

Framtida utmaningar bakom planarbetet

Med hjälp av VISION-planen strävar man efter att svara på de aktuella och prognostiserade förändringsfaktorer och utmaningar som ansetts vara viktiga i Nyland.

Nylands förbund genomförde år 2023 enkäter som utredde kommunernas och andra intressentgruppers syn på

A) Nylands framtida utmaningar samt

B) Hur fungerande landskapsplanen är och behöven att komplettera den.

Enligt enkäterna var de viktigaste framtida utmaningarna i Nyland följande: en fungerande regional kollektivtrafik, att begränsa klimatförändringen och anpassa sig till den, att stoppa förlusten av den biologiska mångfalden, att styra tillväxten på ett hållbart sätt samt att säkerställa näringslivets verksamhetsförutsättningar. När det gäller att svara på utmaningarna önskade man särskilt att Nylands förbund ska ta en roll i kunskapsbaserad ledning och utveckling av ett brett samarbete.

Som landskapsplanens uppdaterings- och kompletteringsbehov föreslog man i synnerhet energitemat och den gröna omställningen, den cirkulära ekonomin och det ekologiska nätverket.

Resultaten av enkäterna om de framtida utmaningarna och landskapsplanen lyfte fram tematiken för den gröna, rena omställningen i vid bemärkelse: produktion och överföring av energi, cirkulär ekonomi, kollektivtrafik samt naturens och den hållbara samhällsstrukturens ramvillkor.

Utöver enkäten påverkar även de omfattande kommunrundorna i medlemskommunerna, som ägde rum åren 2023 och 2024, VISION-landskapsplanen i bakgrunden.

[» Läs mer](#)

”

Med hjälp av VISION-planen strävar man efter att svara på de aktuella och prognostiserade förändringsfaktorer och utmaningar som ansetts vara viktiga i Nyland.

Landskapsplanen genomför Nylandsprogrammet

Utgångspunkterna för Nylands utveckling har angetts i Nylandsprogrammet. Landskapsprogrammet som godkändes år 2021 av landskapsfullmäktige och baserar sig på de strategiska riktlinjerna på lång sikt innehåller mål och åtgärder för utvecklandet samt en vision som sträcker sig fram till år 2030. Programmet är i kraft från 2022 till 2025.

Nylandsprogrammet syftar till ett ekologiskt hållbart, ekonomiskt ansvarsfullt och socialt rättvist landskap. Programmets vision för 2030 är "Rejält före". Enligt visionen ska Nyland år 2030 ligga rejält före 1) i arbetet med att begränsa klimatförändringar samt i fråga om 2) ekonomisk konkurrenskraft och 3) välfärd. Nylandsprogrammets prioriteringar är ett miljösmart, framgångsrikt och lyckligt Nyland.

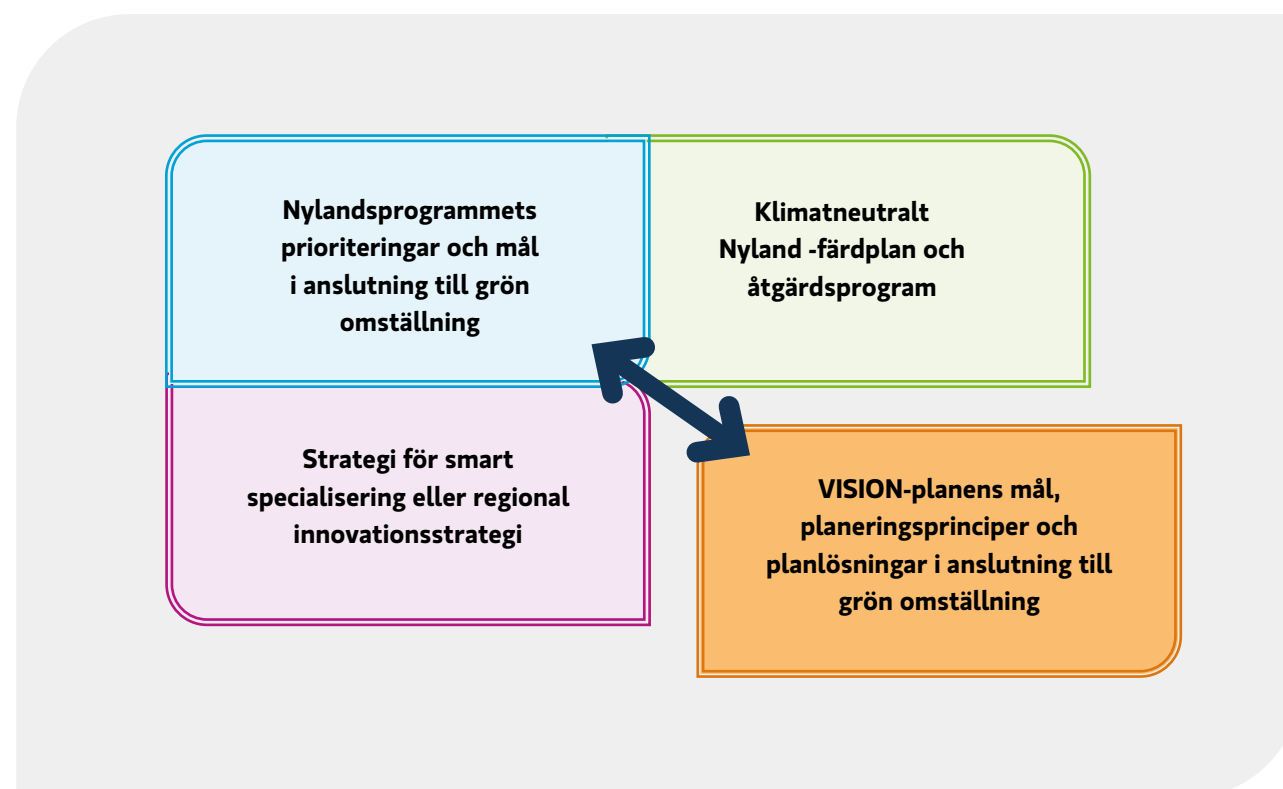
Nylandsprogrammet genomförs tillsammans med nyländska aktörer. Det gör vi med hjälp av projekt, intressebevakning och partnerskapsverksamhet. Programmet styr in projektfinansiering som anvisas landskapet.

Det gällande programmet har utarbetats parallellt med den lagakraftvunna Nylandsplanen och bägge arbetena utgår från samma utredningar och målsättningar. Beredningen av följande Nylandsprogram har inletts, och programmet bereds i ett

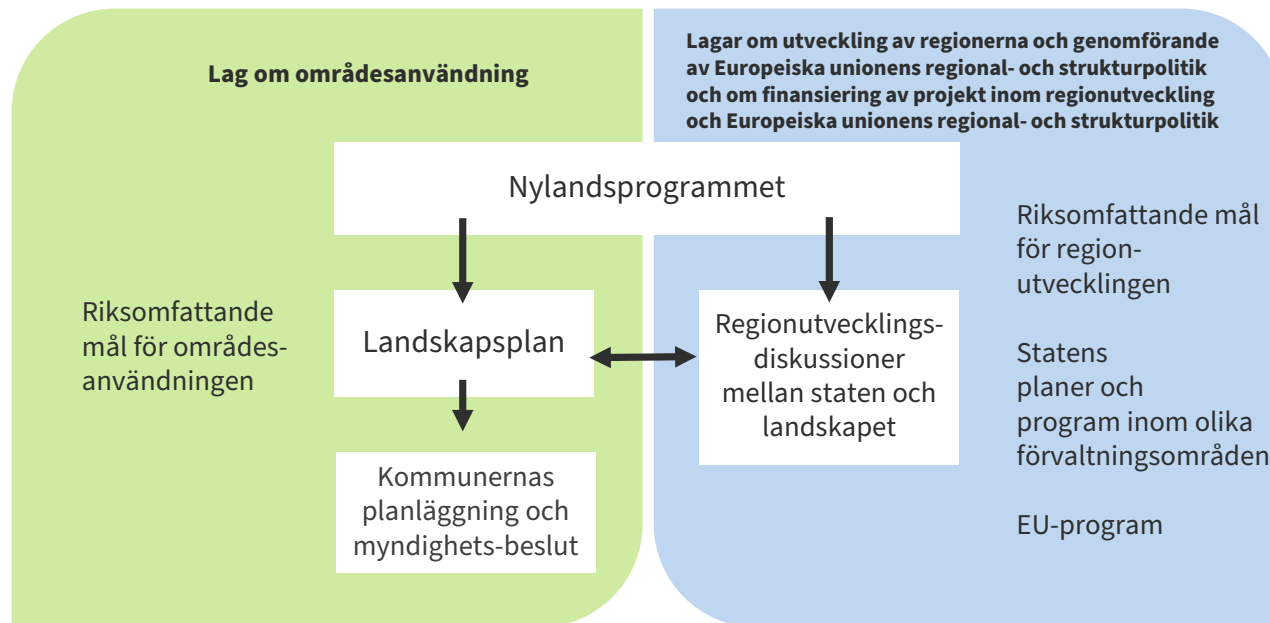
tätt samarbete med VISION-planen. Avsikten är att det uppdaterade Nylandsprogrammet ska godkännas av landskapsfullmäktige i december 2025.

VISION-planen och dess mål, planeringsprinciper och planlösningar genomför för sin del Nylandsprogrammets vision "Rejält före", programmets alla tre prioriteringar samt målen om såväl miljösmarthet och klimatneutralitet som innovationer och sysselsättning, med landskapsplanens verktyg och metoder.

Det är viktigt att planeringen av områdesanvändningen för sin del stödjer landskapsprogrammets mål om grön omställning, smart specialisering samt om ett klimatsmart landskap. Samtidigt stödjer landskapsplanen också Nylands klimatfärdplan och dess åtgärdsprogram samt strategin för smart specialisering.

Landskapsutvecklingen som helhet i Nyland

Landskapsprogramarbetets och landskapsplanearbetets förhållande och lagstiftning som styr dem

Landskapsplanesituation

När beredningen av den nya VISION-planen inleds finns det flera gällande landskapsplaner i Nyland: helheten Nylandsplanen 2050, landskapsplanen för Östersundom samt vindkraftslösningen i etapp-landskapsplan 4.

Nylandsplanen 2050 är en helhet som består av tre planer med rättsverkningar:

- Helsingforsregionens etapplandskapsplan
- Västra Nylands etapplandskapsplan
- Östra Nylands etapplandskapsplan

Nylands strategiska strukturöversikt, som saknar rättsverkningar, innehåller den vision som har väglett dessa planer. Planhelheten omfattar landskapet Nyland i sin helhet med undantag av Östersundomområdet i Helsingfors, Sibbo och Vanda och tar sikte på år 2050.

Genom Högsta förvaltningsdomstolens beslut av den 13 mars 2023 vann helheten Nylandsplanen laga kraft. Vid domstolsbehandlingen upphävdes i planen för västra Nyland den del av planeringsbestämmelsen för utvecklingszoner för tätortsfunktioner som styr detaljhandel av regional betydelse.

Etapplandskapsplan 2 för Nyland, Östersundomområdet omfattar ett område från Östersundom i Helsingfors till Söderkulla i Sibbo samt en del av Västersundom i Vanda. Landskapsplanen vann laga kraft i maj 2021 i och med Högsta förvaltningsdomstolens beslut. I planen behandlas alla centrala ämnesområden som hänför sig till region- och bebyggelsestrukturen. Planen är en del av etapp-landskapsplan 2 för Nyland.

Etapplandskapsplan 4 för Nyland omfattar hela Nyland med undantag av Östersundomområdet. Landskapsplanen vann laga kraft i maj 2020 i och med Högsta förvaltningsdomstolens beslut. Landskapsplanen har annars upphävts, men enligt landskapsfullmäktiges beslut är planens vindkraftslösning i kraft: fyra områden lämpliga för produktion av vindkraft i Borgå, Lovisa och Lappträsk samt planeringsrekommendation om lokal vindkraft.

i

När den rådande plansituationen tolkas ska alla gällande landskapsplaner och deras beteckningar och bestämmelser samtidigt tas i beaktande. Tolkningen underlättas av en inofficiell sammanställningskarta över de gällande landskapsplanerna samt deras beteckningar och bestämmelser: uudenmaanliitto.fi/landskapsplanergallande

”

När beredningen av den nya VISION-planen inleds finns det flera gällande landskapsplaner i Nyland.

Gällande landskapsplaner i olika kommuner

Hangö, Högfors, Ingå, Lojo, Raseborg och Sjundeå

- Nylandsplanen 2050: Västra Nylands etapplandskapsplan
- Vindkraftslösningen i etapplandskapsplan 4 för Nyland

Askola, Borgå, Lapträsk, Lovisa, Mörskom och Pukkila

- Nylandsplanen 2050: Östra Nylands etapplandskapsplan
- Vindkraftslösningen i etapplandskapsplan 4 för Nyland

Östersundomområdet (Helsingfors, Sibbo och Vanda)

- Etapplandskapsplan 2 för Nyland: Östersundomområdet

Borgnäs, Esbo, Grankulla, Helsingfors, Hyvinge, Kervo, Kyrkslätt, Mäntsälä, Nurmijärvi, Sibbo, Träskända, Tusby, Vanda och Vichtis

- Nylandsplanen 2050: Helsingforsregionens etapplandskapsplan
- Vindkraftslösningen i etapplandskapsplan 4 för Nyland

4. Plan- och influensområde

VISION-planen utarbetas för hela Nylands område, och den omfattar alla kommuner i Nyland. Det finns 26 kommuner i Nyland: Askola, Borgnäs, Borgå, Esbo, Grankulla, Hangö, Helsingfors, Hyvinge, Högfors, Ingå, Kervo, Kyrkslätt, Lappträsk, Lojo, Lovisa, Mäntsälä, Mörskom, Nurmijärvi, Pukkila, Raseborg, Sibbo, Sjundeå, Traskända, Tusby, Vanda och Vichtis.

Till VISION-planens influensområde hör förutom det egentliga planområdet dessutom de områden utanför planområdet där den områdesanvändning som planeras i planen kan ha väsentliga konsekvenser. Betydelsen och omfattningen av konsekvenserna beror på respektive tema som behandlas, och konsekvenserna kan variera från kommunöverskridande till landskapsöverskridande och nationella konsekvenser samt i vissa fall även internationella konsekvenser.

5. Landskapsplanens innehåll och utgångsuppgifter

Planens teman

Etapplandskapsplanen för grön omställning behandlar fem temahelheter

- Energi
- Logistik och långväga persontrafik
- Natur och kolbindning
- Industriell produktion, cirkulär ekonomi och marksubstanshantering
- Vattentjänster och vattentillgångar

De teman som behandlas har valts utifrån en omfattande växelverkan samt utifrån en bedömning av hur den lagakraftvunna planen behöver kompletteras och uppdateras.

Under hösten 2024 har Nylands förbund utarbetat utvecklingsbilder för landskapsplanens teman. Utvecklingsbilderna är ett viktigt bakgrundsmaterial för utarbetandet av landskapsplanen. Utvecklingsbilderna, som baserar sig på ett omfattande källmaterial, innehåller centrala uppgifter om

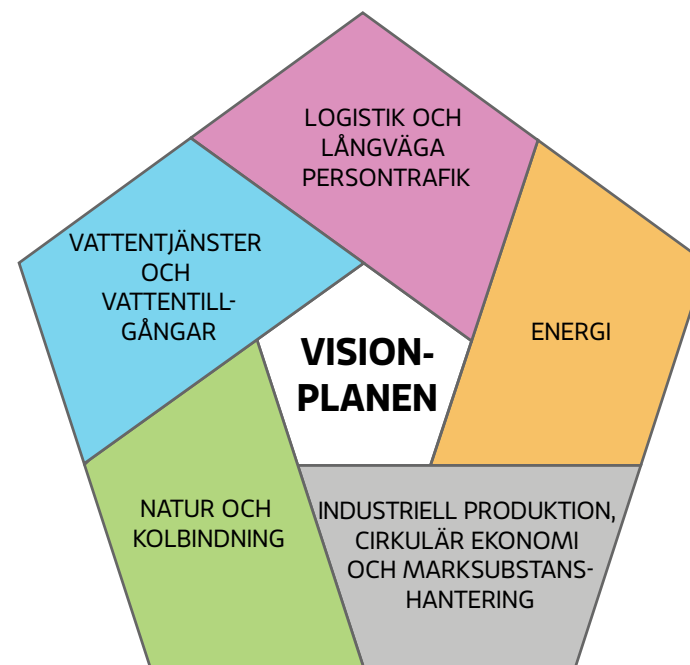
temats nuläge och utvecklingsförlopp som har lett till nuläget. I utvecklingsbilderna bedöms också framtida utsikter.

» [Bekanta dig med utvecklingsbilderna på VISION-planens webbplats](#)

Utöver de egentliga innehållsteman beaktar planarbetet även följande övergripande aspekter:

- Svara på klimatförändringen, det vill säga begränsning av och anpassning till klimatförändringen
- Säkerhet, resiliens och försörjningsberedskap
- Acceptabilitet

Målet för planarbetet är också att utnyttja innovativa arbetsmetoder bland annat genom internationellt samarbete. Genom planarbetet kommer man också att svara på den föränderliga regleringen såväl på nationell nivå som på EU-nivå.

i

Definition av grön och ren omställning

Definitionen har formulerats vid Nylands förbund som grund för plan- och programarbetet.

En grön och ren omställning är en nödvändig förändring mot en ekologiskt hållbar ekonomi och livskraft. En hållbar ekonomi baserar sig på koldioxidsnåla lösningar som främjar cirkulär ekonomi och naturens mångfald samt på en hållbar användning av naturtillgångar.

Omställningen möjliggör en uppbyggnad av ett klimatneutralt samhälle, förbättrar den ekologiska balansen, begränsar klimatförändringen och främjar anpassningen till den samt tryggar framtida levnadsmöjligheter.

En ren energi är en viktig del av omställningen. Att ersätta fossila bränslen med rena energilösningar är ett centralt mål för omställningen.

I den gröna och rena omställningen i Nyland betonas innovationer, resursvisdom, de gränser som ställs av naturen och miljön, utveckling av hållbar trafik, logistik och infrastruktur samt rättvisa och social acceptabilitet.

Det som uppmuntrar till omställningen är regleringen på EU-nivå, de internationella och nationella klimatmålen samt Nylands mål om att bli ett klimatneutralt landskap senast 2030. Nylands förbund vill vara föregångare också när det gäller att främja den gröna och rena omställningen både nationellt och internationellt.

Utgångsuppgifter och färdigställda utredningar

Beredningen av landskapsplanen baserar sig på ett omfattande och mångsidigt kunskapsunderlag. Som planens kunskapsunderlag utnyttjas de senaste uppgifterna om olika temaområden, och kunskapsunderlaget kompletteras med nya utredningar enligt behov.

En central utgångspunkt för VISION-planen är växelverkan med Nylands kommuner och andra intressentgrupper, de gällande landskapsplanerna jämte utredningar och en bedömning av deras uppdaterings- och kompletteringsbehov samt en uppföljning av hur landskapsplanerna har genomförts. Även det stärkta samarbetet med bl.a. internationella nätverk, grannlandskapen och aktörerna i det egna landskapet för med sig utgångspunkter för planarbetet.

Utöver utvecklingsbilderna har förbundet utarbetat flera bakgrundsutredningar om planens olika teman och förändringarna i verksamhetsmiljön:

- [Nylands befolknings- och arbetsplatsprojektioner](#) (Nylands förbund 2025)
- [Nylands förbunds scenarioarbete som utarbetats tillsammans med Norra Österbottens förbund](#) (Nylands förbund 2025)
- [Utredning om markanvändningsbehov hos projekt för grön omställning i Nyland](#) (Nylands förbund 2024)
- [Bedömning av helheten Nylandsplanen 2050 ur kolbindningens synvinkel](#) (Nylands förbund 2024)
- [Nylands logistikutredning](#) (Nylands förbund 2024)
- [Utredning om distributionsnät för alternativa energikällor för den tunga trafiken](#) (Nylands förbund 2025)
- [Södra Finlands trafikstrategi](#) (förbundens sampublikation 2020, uppdaterad 2024)
- [Regionala generalplanen för vattenförsörjningen i Nyland fram till 2050](#) (Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax 2024)
- Profilerings och precisering av planbeteckningarna för produktion och logistikverksamhet
- Landskapsplanens utredningar om natur och kolbindning
- Möjligheter till ekologisk kompensation
- Planering av flygplatsens fraktbana och terminalarrangemang norr om flygplatsen samt planering av en depå för landskapsplanens behov

Utredningarnas teman och innehåll preciseras under planarbetets gång. De färdigställda utredningarna publiceras på [planens webbplats](#).

Parallella planeringsprocesser

Parallellt med planarbetet pågår även andra regionala planeringsarbeten, med vilka görs ett tätt samarbete bland annat genom att utnyttja det gemensamma kunskapsunderlaget och utredningarna. Dessa är bland annat:

- [Nylandsprogrammet](#) som ska förnyas samt därtill kopplad [regional innovationsstrategi](#) samt [Färdplan för ett klimatneutralt Nyland](#) och dess [åtgärdsprogram](#)
- [Nylands anpassningsplan](#) som är under beredning och uppdatering av [havsplanen](#)
- MBT-arbetet inom Helsingforsregionen 2027 samt uppdatering av åtgärdsprogrammen för trafiksystemplanerna för västra och östra Nyland

6. VISION-planens mål

VISION-planens mål svarar på aktuella och prognostiserade förändringsfaktorer och utmaningar.

Planens mål har angetts i detta program, och de preciseras först som planeringsprinciper och konkretiseras senare i planlösningarna i och med att planarbetet framskrider.

Målen ska styra planens planeringsprinciper, planlösningar, konsekvensbedömningar och jämförelse av alternativen i anslutning till dem, och senare ska de också styra uppföljningen av genomförandet av planen.

Målen fastställer mer översiktligt vad planen syftar till, och planeringsprinciperna beskriver noggrannare de metoder i planen genom vilka målen kan uppnås.

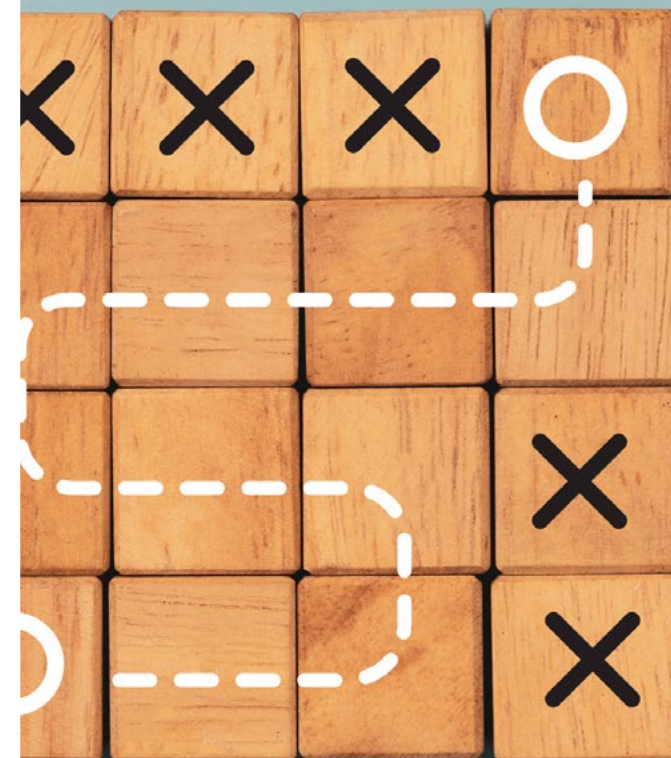
VISION-planen har tre huvudmål i anslutning till grön omställning:

1. Svara på klimatförändringen och öka den biologiska mångfalden
2. Stärka en hållbar och innovativ konkurrenskraft
3. Främja funktionssäkerhet och säkerhet

Huvudmålen preciseras av 20 undermål.

Planens mål har utarbetats utifrån planens utvecklingsbilder så att de baserar sig på det gällande Nylandsprogrammets prioriteringar, i en tät växelverkan med planens intressentgrupper. Målen har också jämförts med Nylands aktuella befolknings- och arbetsplatsprojektioner och scenarioarbete.

Genom växelverkan har man också strävat efter att beakta målen för planens viktigaste intressentgrupper och de nyländska utmaningar de anser vara viktiga.

Målen strategiska helhet på olika nivåer

Planens mål påverkas av de riksomfattande målen för områdesanvändningen, Nylandsprogrammets prioriteringar och mål, den gällande landskapsplanens mål samt av övriga mål och strategier på riks- och landskapsnivå. I bakgrunden har man beaktat även målen för hållbar utveckling (SGD) i Agenda 30 samt Europas och Finlands mål, strategier och reglering i anslutning till den gröna, rena omställningen.

Nylandsprogrammets prioriteringar

Ett miljösmart Nyland

Ett framgångsrikt Nyland

Ett lyckligt Nyland

VISION-planens mål

1.

Svara på klimatförändringen
och öka den biologiska
mångfalden

2.

Stärka en hållbar och
innovativ konkurrenskraft

3.

Främja funktionssäkerhet
och säkerhet

VISION-planens planeringsprinciper

Målen preciseras av
planeringsprinciperna
utifrån vilka vi börjar utarbeta
planutkastet

» fastställs på våren 2025

1. Svara på klimatförändringen och öka den biologiska mångfalden

- 1.1** Minska klimatutsläppen och främja kolbindning
- 1.2** Främja en ekologiskt hållbar användning av naturresurser
- 1.3** Förbättra utbudet på ekosystemtjänster
- 1.4** Främja cirkulär ekonomi och resurseffektivitet
- 1.5** Främja ett hållbart energisystem med tanke på klimatet och miljön
- 1.6** Stödja anpassning till klimatförändringen
- 1.7** Stärka ekologiska nätverk
- 1.8** Förbättra havets och vattendragens tillstånd
- 1.9** Stödja övergången till alternativa drivkrafter inom trafiken

2. Stärka en hållbar och innovativ konkurrenskraft

- 2.1** Näringslivets hållbara konkurrenskraft och stödjande av verksamhetsförutsättningar
- 2.2** Beakta och utnyttja den teknologiska utvecklingen och nya verksamhetsmodeller
- 2.3** Förbättra en hållbar tillgänglighet på landskapsnivå, nationellt, på Östersjöområdet och som en del av Europa
- 2.4** Säkerställa möjligheterna för placering av logistikfunktioner och de hållbara trafikförbindelserna inom logistiken
- 2.5** Främja bildandet av koncentrationer för grön omställning utifrån regionernas styrkor
- 2.6** Trygga en tillräcklig, ren energi för näringslivets och invånarnas behov
- 2.7** Främja långväga kollektivtrafik
- 2.8** Funktioner för den gröna omställningen som stödjer sig på befintliga strukturer och nätverk

3. Främja funktionssäkerhet och säkerhet

- 3.1** Främja den kritiska infrastrukturens funktionssäkerhet och säkerhet
- 3.2** Trygga vattentillgångarna
- 3.3** Främja en hälsosam och trygg livsmiljö

7. Konsekvenser som bedöms

I lagen om områdesanvändning och i markanvändnings- och byggförordningen föreskrivs hur och vilka konsekvenser man ska bedöma när en landskapsplan utarbetas. När en plan utarbetas ska man bedöma de betydande direkta och indirekta konsekvenser som genomförandet av planen har för

- människors levnadsförhållanden och livsmiljö
- jord- och berggrunden, vattnet, luften och klimatet
- växt- och djurarter, den biologiska mångfalden och naturresurserna
- region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomi och trafiken
- stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön
- utvecklingen av en fungerande konkurrens inom näringslivet.

Planlösningens totala konsekvenser bedöms i förhållande till områdesanvändningslagens krav på landskapsplanens innehåll, de riksomfattande målen för områdesanvändningen, naturvårdslagens förbud mot att försämra Natura-områden samt i förhållande till de mål som ställts för planen. Dessutom bedöms konsekvenserna i förhållande till de gällande landskapsplanerna samt i förhållande till andra mål och program på landskapsnivå.

I bedömningen av VISION-planen beaktas särskilt klimatkonsekvenserna samt möjligheterna att svara på anpassningen till klimatförändringen. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas.

Bedömningen av konsekvenserna sker som förbundets eget sakkunnigarbete, men vid bedömningen anlitas även externa experter och vid behov även konsulter.

Konsekvenser utreds under hela planprocessens gång så att bedömningen stödjer utarbetandet av planen så bra som möjligt. Genom konsekvensbedömningen får planläggarna, intressenterna och beslutsfattarna information om konsekvenserna av planens genomförande, deras betydelse och inriktning samt om möjligheterna att dämpa skadliga konsekvenser.

När planens konsekvenser bedöms ska bedömningen omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser. De direkta konsekvenserna gäller i första hand området för landskapet Nyland. Influensområdet preciseras när planarbetet framskrider, bland annat till följd av hörande av intressenter och utredningar som görs.

Det är möjligt att bekanta sig med resultaten av bedömningen av konsekvenserna som en del av planmaterialet.

8. Växelverkan

Delaktighet och beslutsfattande

VISION-planen bereds så öppet och interaktivt som möjligt. Det är viktigt att få synpunkter på planens innehåll, konsekvenser och andra centrala frågor av alla som eventuellt påverkas av landskapsplanläggningen. Respons och utomstående bedömningar i olika skeden utnyttjas vid beredningen och i planprocessen. Deltagandet och samarbetet tillför planprocessen viktigt innehåll som grund för de politiska besluten.

Bestämmelser om förfaranden för deltagande och information finns i lagen om områdesanvändning. Processen för deltagande inleds när programmet för deltagande och bedömning läggs fram till påseende. Respons på planen samlas kontinuerligt av intressenterna under hela planprocessens gång.

Intressenter

Alla som vill vara med och utveckla landskapet och påverka frågor som berör dem själva har möjlighet att delta. Enligt lagen om områdesanvändning är intressenter i en planprocess alla de vars boende, arbete eller övriga förhållanden

kan påverkas betydligt av planen. Intressenter är också de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen.

Samarbete med intressentgrupper

Förutom förbundets egna sakkunniga deltar en stor grupp kommunala tjänstemän och beslutsfattare, utomstående experter från bl.a. högskolor och forskningsinstitut, olika ministerier samt organisationer med anknytning till planens teman i utarbetandet av planen. Även respons från invånarna är en viktig del av planberedningen.

Arbetet med landskapsplanen presenteras och diskussioner om landskapsplanens lösningar förs under hela planprocessens gång både i permanenta arbetsgrupper och i workshoppar och seminarier som ordnas vid behov. Ett centralt stöd för beredningen av landskapsplanen är förbundets permanenta kommunala sakkunniggrupper från olika sektorer.

Dessutom inrättas det vid behov samarbetsgrupper som ska bestå av sakkunniga från olika intressentgrupper som kompletterar förbundets egen

expertis. Till exempel för att främja den gröna omställningen i Nyland och för att sparra förbundets plan- och programarbete har vi inrättat en samarbetsgrupp för grön omställning med representanter för olika sektorer inom den gröna omställningen från kommunerna och övriga aktörer. Vid växelverkan i anslutning till planen utnyttjas också de befintliga regionala samarbetsgrupperna inom olika sektorer i så stor utsträckning som möjligt.

Beslutsfattande

Besluten om planarbetet fattas av landskapsstyrelsen och landskapsfullmäktige som består av politikerna i Nylands kommuner. Landskapsstyrelsen beslutar om att inleda och anhängiggöra beredningen av landskapsplanen, godkänner programmet för deltagande och bedömning, lägger fram planutkastet till påseende, godkänner planförslaget och framläggandet av det samt föreslår att landskapsfullmäktige ska godkänna det slutliga planförslaget. Landskapsplanen godkänns till slut av landskapsfullmäktige.

Verktyg och plattformar

På Nylands förbunds webbplats uudenmaanliitto.fi informeras alltid när det inträffar något viktigt under planprocessen.

Kungörelserna om planens anhängiggörande, tider när utlåtanden kan ges och när planen är framlagd publiceras på Nylands förbunds webbplats, på medlemskommunernas officiella anslagstavlor samt i Nylands förbunds annonstidningar (Helsingin Sanomat och Hufvudstadsbladet).

Planmaterialet finns framlagt till påseende på Nylands förbunds webbplats och byrå (Estersporten 2 B, Helsingfors) så att man kan bekanta sig med och kommentera planen. I samband med framläggningen av förslaget levereras planmaterialet också till de officiella anslagstavlorna i Nylands förbunds medlemskommuner. De exakta tidpunkterna när materialet är framlagt bekräftas när planarbetet framskrider.

Planens program för deltagande och bedömning var framlagt mars–april 2025 så att alla intressenter kunde bekanta sig med och kommentera programmet. Samtidigt kungjordes att VISION-planen blivit anhängig. Efter ändringen av planområdet kungörs planens anhängiggörande på nytt i juni 2025.

I planens berednings- och förslagsskeden begärs utlåtanden om planmaterialet av Nylands kommuner och andra centrala intressentgrupper.

Samråd med myndigheterna ordnas när planläggningen inleds samt i förslagsskedet. Till myndigheternas samråd kallas Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland samt de ministerier till vars ansvarsområde hör ärenden av nationell betydelse som behandlas i planen. Till samråd kallas även andra myndigheter vars verksamhetsområde saken kan beröra.

Aktuella frågor som gäller landskapsplanläggningen kan också följas i ett nyhetsbrev som skickas via e-post. Det är möjligt att prenumrera på nyhetsbrevet på förbundets webbplats uudenmaanliitto.fi/nyhetsbrev.

Respons kan ges kontinuerligt under planprocessen via [ett webbformulär](#). Från och med planens utkastskede kan respons också ges via karttjänsten. På det sättet är det möjligt att rikta responsen till det önskade stället på kartan.

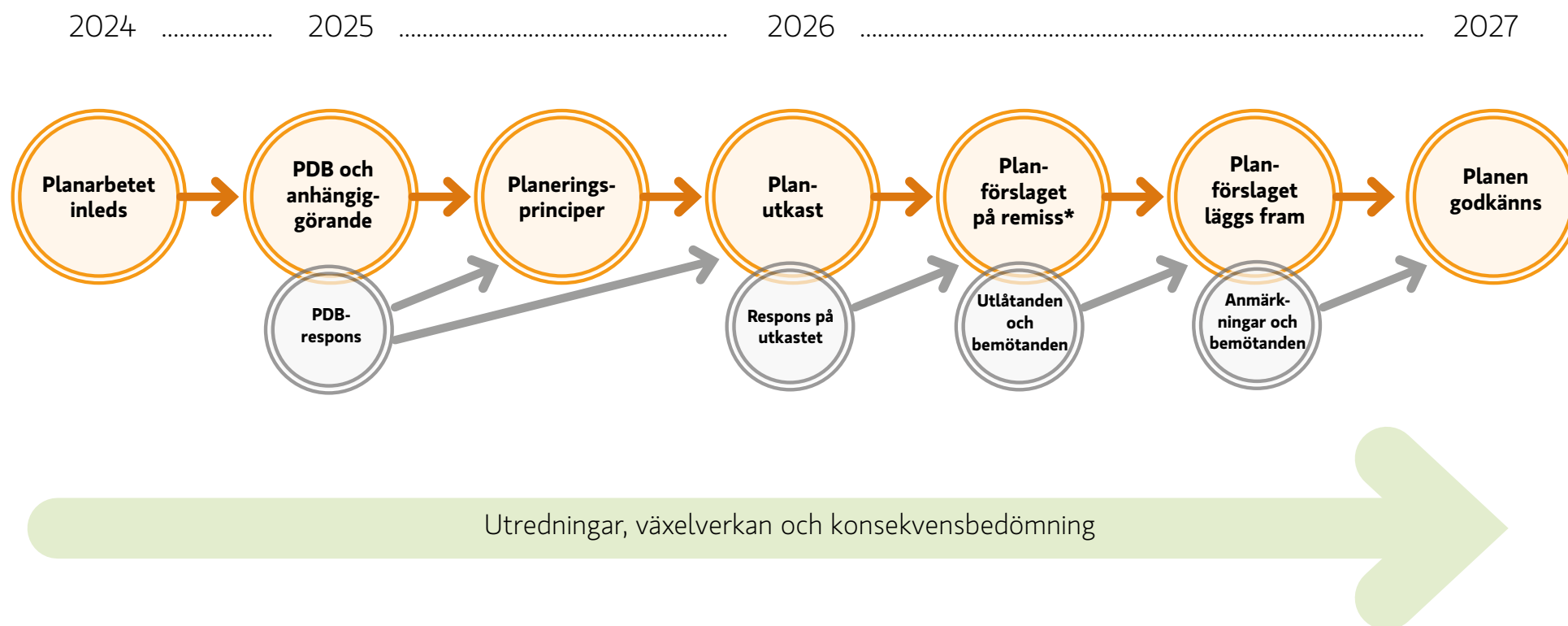
Dessutom kan respons ges kontinuerligt under planprocessen. Vid behov kan man också ta kontakt med planläggarna direkt. Bäst når du dem per e-post.

**På Nylands
förbunds webbplats
uudenmaanliitto.fi
informeras alltid när det
inträffar något viktigt
under planprocessen.**

9. Tidsplan och process

Eftersträvad tidsplan

* Lagstiftningen förändras eventuellt när det gäller skedet då förslaget är på remiss

Möjligheter till växelverkan

Inlednings- och målsättningsfas

våren 2024–våren 2025

- Landskapsstyrelsen beslutar att inleda planarbetet
- Nödvändiga bakgrundsutredningar påbörjas
- Utvecklingsbilderna för planens teman utarbetas
- Planens mål bearbetas tillsammans med intressentgrupperna
- Det informeras om anhängiggörandet av planen och PDB samt PDB läggs fram till påseende
- Det första samrådet med myndigheterna ordnas
- Planens planeringsprinciper godkänns i landskapsstyrelsen

Beredningsskede

våren 2025–våren 2026

- Arbetet med bakgrundsutredningarna fortsätter
- I samarbete med intressentgrupperna inleds beredningen av utkastet till etapplandskapsplan utifrån utredningar, utvecklingsbilder, mål och planeringsprinciper samt utifrån den respons som fått på programmet för deltagande och bedömning
- Konsekvensbedömning i beredningsskedet
- Planutkastet läggs fram offentligt och vem som helst kan lämna en åsikt om planmaterialet. Samtidigt begärs utlåtanden om planutkastet av kommunerna och andra myndigheter samt av de viktigaste intressentgrupperna
- Behandling av responsen på utkastet och bedömning av ändringsbehov

Förslagsskede

våren 2026–våren 2027

- Materialet för planförslaget utarbetas utifrån responsen i beredningsskedet och eventuella tilläggsutredningar, i samarbete med intressentgrupperna
- Konsekvensbedömningen preciseras i förslagsskedet
- Utlåtanden om förslagsmaterialet ska begäras innan det läggs fram till påseende *
- Landskapsstyrelsen behandlar utlåtandena om förslagsmaterialet och ger bemötanden till dem
- Det andra samrådet med myndigheterna ordnas
- Planförslaget godkänns i landskapsstyrelsen och läggs fram till påseende
- Om planförslaget ändras på väsentliga punkter efter framläggandet, läggs det fram på nytt

* Lagstiftningen förändras eventuellt när det gäller skedet då förslaget är på remiss

Godkännandeskede

2027

- Landskapsstyrelsen behandlar anmärkningarna som framställts om förslaget och ger bemötanden till dem
- Förslaget färdigställs utifrån responsen, eventuella tilläggsutredningar och växelverkan
- Planen godkänns i landskapsstyrelsen och styrelsen föreslår fullmäktige att godkänna det slutliga planförslaget
- Planen godkänns i landskapsfullmäktige

Uppföljnings- och genomförandeskede

- Nylands förbund följer och främjar genomförandet av planen på olika sätt samt följer också behoven att göra ändringar i planen

10. Ytterligare upplysningar och kontaktuppgifter

Nylands förbund, ansvarsområdet för regionplanering

Nylands förbund
Estersporten 2, 00240 Helsingfors
tfn (09) 4767 411

Direktör för regionplanering Mari Siivola
+358 40 559 4119
Planläggningschef Ilona Mansikka
+358 40 524 9186

E-post till Nylands förbund skickas till
toimisto@uudenmaanliitto.fi (registraturen)

Om du vill skicka ett meddelande direkt till en viss person har e-postadressen formen
fornamn.efternamn@uudenmaanliitto.fi

Webbplats för VISION-planen
uudenmaanliitto.fi/vision-planen

Kanaler i sociala medier

- » [LinkedIn](#)
- » [Facebook](#)
- » [YouTube](#)
- » [Instagram \(MyUusimaa\)](#)

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi
[@Uudenmaanliitto](https://www.facebook.com/Uudenmaanliitto)